

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 727/2014-43

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. marca 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] zastúpenej JUDr. Jaroslavom Lovaššom, Aequitas s. r. o., Dolná 19, Banská Bystrica, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 24 D 75/03 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 24 D 75/03 porušil základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému súdu Banská Bystrica p r i k a z u j e , aby vo veci vedenej pod sp. zn. 24 D 75/03 konal bez zbytočných prieťahov.

3. [REDACTED] p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 4 000 € (slovom štyritisíc eur), ktoré j e Okresný súd Banská Bystrica p o v i n n ý zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. [REDACTED] p r i z n á v a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 508,99 € (slovom päťstoosem eur a deväťdesiatdeväť centov) ktoré je Okresný súd Banská Bystrica p o v i n n ý vyplatiť na účet Aequitas s. r. o., Dolná 19, Banská Bystrica, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 727/2014-12 z 28. októbra 2014 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 24 D 75/03 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

1.1 Zo sťažnosti vyplynulo najmä, že:

«V dôsledku konania Súdneho komisára a Okresného súdu došlo k porušeniu základného práva Sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a jej prejednanie v primeranej lehote vzhľadom na viac ako desať a pol roka trvajúce dedičské konanie.

(...) Súdny komisár vedome nepostupuje v súlade so zásadou rýchlosti súdneho konania a z prílišnej opatrnosti si všetky úkony necháva odobriť OS BB, vo veci nevyvíja iniciatívu a nepostupuje tak, aby bolo dedičské konanie ukončené v najkratšom možnom čase. Je pravdou, že Súdny komisár pravidelne vykonáva úkony, väčšinu z nich však vôbec nebolo potrebné vykonať. Pri previerkach súdneho spisu bolo síce skonštatované, že procesné úkony boli vykonávané pravidelne a smerujú k ukončeniu dedičského konania, avšak od roku 2010 Súdny komisár vo veci nezistil žiadnu novú skutočnosť, neurčil žiadnym

spôsobom hodnotu porúčiteľovho majetku a neustále vedie konanie smerom k uzatvoreniu dedičskej dohody. Takýto postup Súdneho komisára je Okresným súdom evidentne tolerovaný a to napriek skutočnosti, že vo veci prebiehajú prietahy v konaní a aktuálny stav dedičskej veci je v porovnaní so stavom z roku 2010 rovnaký. Okresnému súdu musí byť zrejmé, že pokiaľ sa dedičia nedohodnú na vyporiadaní dedičstva v priebehu prvých pár rokov po smrti porúčiteľa, s ťažkosťami sa dohodnú po desiatich rokoch.

Skutočnosť, že Súdny komisár nepostupuje s odbornou starostlivosťou a nevyužíva všetky inštitúty občianskeho konania skonštatoval sám Okresný súd, ktorý Súdneho komisára upozornil na možnosť ukladania poriadkových pokút - v prípade nevyjadrenia sa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica (ÚPSVaR BB) vo veci Okresný súd poukázal na skutočnosť, že Súdny komisár mal využiť uvedený inštitút už pri úkone zo dňa 20. 03. 2013 a rovnako aj pri úkone zo dňa 26. 03. 2013. Súdny komisár však opätovne zrejmé z opatrnosti najskôr poslal ÚPSVaR BB urgenciu zo dňa 29. 04. 2013 a až následne, potom čo sa ÚPSVaR BB vo veci nevyjadril, uložil poriadkovú pokutu. Takéto konanie Súdneho komisára ako aj Okresného súdu, ktorý vo veci koná len prostredníctvom upozornení nikdy nemôže viesť k skorému ukončeniu dedičského konania.

Dedičia v dedičskej veci sa už desať rokov nachádzajú v stave právnej neistoty a predlžovaním dedičského konania sa hodnota porúčiteľovho majetku znižuje (každý mesiac narastajú úroky a poplatky z úveru poskytnutého porúčiteľovi Slovenskou sporiteľňou, a. s., čím sa zvyšujú pasíva dedičstva, v priebehu dedičského konania boli zrušené spoločnosti porúčiteľa, ktorých obchodný podiel mal byť predmetom dedičského konania). Je v záujme dedičov, ktorým je aj sťažovateľka, aby sa odstránil stav právnej neistoty a dedičské konanie, ktoré dedičov zťažuje už desať rokov bolo právoplatne skončené.

Na základe uvedeného je možné skonštatovať, že Okresný súd spôsobil svojím neodborným prístupom prietahy v dedičskej veci, nakoľko nedokonaloznal obsah samotnej podstaty veci (v hospodárení a ohodnocovaní obchodných spoločností podľa nášho názoru súd podstatu veci nepoznal), Okresný súd v zastúpení Súdny komisárom neodborne viedol jednotlivé pojednávania a nariadzoval dokazovanie bez náležitého zistenia procesné významných skutočností pre toto dokazovanie. Okresný súd už v roku 2004 vedel,

že ohodnotenie Spoločností nebude prostredníctvom znaleckých posudkov možné. Pokiaľ by to aj Okresný súd nebol schopný zistiť, najneskôr v roku 2005, kedy nebola súdom schválená dedičská dohoda mal zabezpečiť vykonanie všetkých dôkazov potrebných na konanie vo veci. Okresný súd tak mal povinnosť pristúpiť k ohodnoteniu Spoločností už v roku 2005, t. j. päť rokov skôr. Po objektívnom preskúmaní úkonov Súdneho komisára, konajúceho v mene súdu je možné zreteľne vidieť, že Súdny komisár nevykonal žiadny potrebný úkon z vlastnej iniciatívy. Vždy postupoval z úkonu na úkon, nepredvídal, konal len na základe pokynov Okresného súdu a to tak, aby v prípade previerky súdneho spisu bolo možné argumentovať, že vo veci bol v danom čase úkon vykonaný.

Na základe uvedeného je zrejmé, že Okresný súd mal aj v prípade nečinnosti účastníkov konania viesť dedičské konanie k skorému ukončeniu a nečakať, kedy sa účastníci konania vo veci vyjadrenia a či sa vôbec vyjadria. Okresný súd mal k dispozícii prostriedky, na základe ktorých mohol účastníkov dedičského konania zákonne prinútiť vo veci konať, využil ich však až v prípade ÚPSVaR v roku 2013. V súvislosti s prípadným nekonaním účastníkov súčasne poukazujeme na nález Ústavného súdu SR č I. ÚS 47/1996 zo dňa 28. 02. 1997, ktorý stanovuje, že „správaním sa účastníka konania sa súd môže zbaviť zodpovednosti za prieťahy v konaní, len ak v dôsledku správania sa účastníka došlo k spomaleniu postupu v konaní. Prieťahy v konaní, ktoré zapríčinil aj účastník konania, nevylučujú však a priori zodpovednosť súdneho orgánu, ktorý vo veci koná, ak o právach účastníka konania rozhoduje dlhšie, než je primerané podľa povahy veci, alebo ak ide o zbytočný prieťah zapríčinený súčasne i nesprávnym postupom súdu.“

Vzhľadom k tomu, že ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov sa splní až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadne svojich práv (II. ÚS 26/95 zo dňa 25. 10. 1995) a dedičské konanie vo veci poručiťľa nie je ani po takmer jedenástich rokoch právoplatne ukončené a to z dôvodu činnosti resp. nečinnosti Okresného súdu, sme toho názoru, že vo veci bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Na základe uvedeného je zrejmé, že Okresný súd vo veci konal neúčinne, keďže toleroval neefektívne konanie Súdneho komisára, ktorý vykonával úkony nepotrebné pre ukončenie dedičského konania(...)

Vyššie uvedené konanie Okresného súdu považujeme za nedostatočne efektívne a razantné predovšetkým z dôvodu, že Okresný súd do dnešného dňa nepristúpil k vyporiadaniu dedičstva v súlade s § 136 OSP, t. j. vyporiadanie dedičstva rozhodnutím súdu podľa jeho úvahy. Uvedené konanie Okresného súdu priviedlo sťažovateľku k myšlienke vzdania sa svojich dedičských podielov (práve z dôvodu neprimerane dlhého dedičského konania), ktoré oznámila Súdnemu komisárovi v Stanovisku k dedičskému konaniu zo dňa 03. 06. 2010. Už samotná skutočnosť, že niektorý z účastníkov konania je ochotný vzdať sa dedičstva, na ktorý má zákonný nárok po tom, čo sa sedem rokov zúčastňuje pojednávaní v dedičskom konaní, predkladá z vlastnej iniciatívy dokumenty a znalecké posudky, osobne vycestuje do Rakúska za účelom urýchlenia konania vo veci zistenia zostatku na zahraničnom bankovom účte, znamená, že dedič rezignoval v uplatňovaní svojich zákonných práv. (...)

Napriek urgenciám a upozorneniam sťažovateľky na umelo predlžované a neefektívne vedené dedičské konanie Okresný súd vo veci nekonal razantnejšie s úmyslom ochrániť práva dedičov, medzi ktorými sú aj maloleté deti a vo veci postupoval bez zmeny spôsobu konania, čím spôsobil neprimerané prieťahy v dedičskom konaní.

V súvislosti s prieťahmi v dedičskom konaní podala sťažovateľka sťažnosť zo dňa 13. 11. 2012, ktorú predseda Okresného súdu Banská Bystrica považoval za nedôvodnú, pričom predseda Okresného súdu Banská Bystrica skonštatoval, že „súdny komisár postupuje v konaní bez prieťahov a pravidelne vykonáva procesné úkony k ukončeniu dedičského konania... za posledné dva roky som v konaní nezistil ani nečinnosť okresného súdu, keďže v úkonoch predložených súdnym komisárom postupoval súd plynule a bez zbytočných prieťahov. Do priebehu konania z hľadiska vykonaného dokazovania a procesného postupu v konaní ako predseda súdu nemám právomoc zasahovať, preto som vašu sťažnosť prešetroval len z hľadiska plynulosti konania.“ Odpoveď predsedu Okresného súdu Banská Bystrica tak zodpovedá vyššie uvedenému, t. j. že Okresný súd vo veci pravidelne koná, avšak či koná neefektívne a z tohto dôvodu spôsobuje prieťahy v konaní, predseda Okresného súdu Banská Bystrica neobjasnil.

Voči vyjadreniu predsedu Okresného súdu Banská Bystrica podala sťažovateľka žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti zo dňa 11. 02. 2013, ktorú ani predseda Krajského

súdu v Banskej Bystrici nepovažoval za dôvodnú. Predseda KS BB opätovne skonštatoval, že „súd ako aj notár - súdny komisár vykonávajú vo veci priebežne úkony, napriek tomu sa vec nepodarilo skončiť v primeranej lehote...“ Predseda KS BB sa však rovnako napriek argumentom uvedeným v žiadosti sťažovateľky zaoberal len pravidelnosťou úkonov a nie ich skutočnou efektivitou. (...)

Vyššie uvedeným postupom Okresného súdu v dedičskom konaní sťažovateľke vznikla ujma daná neprimeranou dĺžkou dedičského konania po svojom manželovi. Sťažovateľka po desiatich rokoch odo dňa začatia dedičského konania chce a potrebuje ukončiť túto etapu svojho života. Neefektívne konanie Okresného súdu jej v tom však objektívne bráni, pričom vzhľadom k tomu, že ujmu sťažovateľky nie je možné zo strany Okresného súdu nahradiť inak, sťažovateľka požaduje zaplatenie peňažnej sumy. Pri určení výšky ujmy sťažovateľka vychádza najmä zo závažnosti vzniknutej ujmy, ktorá je daná neadekvátnou dĺžkou neefektívne vykonávaných úkonov Okresného súdu v dedičskom konaní. Spomínanému konaniu, ktoré bolo charakterizované vyššie s prihliadnutím ku všetkým okolnostiam, za ktorých k porušeniu práva sťažovateľky došlo, je podľa sťažovateľky adekvátna náhrada ujmy vo výške minimálne 30.000 EUR.

Vo veci súčasne vyčíslujeme trovy právneho zastúpenia podľa § 11 ods. 3 vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. v platnom znení(...)

Na základe uvedených skutočností žiadame Ústavný súd SR, aby po oboznámení sa s predloženými dôkazmi vydal vo veci tento nálež

„Základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky bolo konaním Okresného súdu Banská Bystrica v dedičskom konaní(...) pod č. k. 24D 75/2003 porušené.

Okresný súd Banská Bystrica je povinný do jedného mesiaca od dňa doručenia nálezu zaplatiť na účet sťažovateľa sumu vo výške 30.000 EUR.

Okresný súd Banská Bystrica je povinný do jedného mesiaca od dňa doručenia nálezu zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 331,12 EUR.“ »

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho podpredsedom, listom sp. zn. Spr 4010/2014 zo 17. decembra 2014 a právny zástupca sťažovateľky stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu z 19. januára 2015.

2.1 Podpredseda okresného súdu k svojmu vyjadreniu priložil chronológiu úkonov vykonaných súdom v danej veci, ako aj vyjadrenie súdneho komisára a sudcu v danej veci, pričom uviedol tieto relevantné skutočnosti:

«(...) Zo sťažnosti sťažovateľky vyplýva, že sťažnosť smeruje proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov vzhľadom na viac ako desať a pol roka trvajúce dedičské konanie pod spis. zn. 24D/75/2003. Sťažovateľka uvádza, že postupom súdneho komisára, ktoré sa považuje za postup súdu, dochádza k zbytočným prieťahom v konaní, a to najmä z dôvodu neúčinného a neefektívneho postupu v konaní.

Sťažovateľka podala dňa 13. 11. 2012 predsedovi tunajšieho súdu sťažnosť v zmysle § 62 ods. 1 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch proti porušeniu práva na zbytočné prieťahy v napadnutom súdnom konaní 24D/75/2003. V odpovedi na sťažnosť pod č. Spr 3058/2012 zo dňa 11. 12. 2012 predseda súdu na základe zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že súd (ako aj súdny komisár) postupuje v konaní bez prieťahov a pravidelne vykonáva procesné úkony smerujúce k ukončeniu dedičského konania, sťažnosť vyhodnotil ako nedôvodnú. Na základe žiadosti sťažovateľky o prešetrenie vybavenia sťažnosti predseda krajského súdu vyhodnotil vybavenie sťažnosti predsedom okresného súdu Spr 3058/2012 z 11. 12. 2012 za správne a považoval sťažnosť za nedôvodnú.

Súhlasím s tvrdením sťažovateľky, že konanie trvá neprimerane dlho. Dĺžka konania je však spôsobená najmä rozsiahlym a pomerne komplikovaným znaleckým dokazovaním za účelom určenia všeobecnej ceny poručiteľovho majetku, pričom doposiaľ nebolo možné dospieť ani k dedičskej dohode.

V dňoch 10. 10. 2011, 14. 06. 2012 a 16. 04. 2013 boli zákonným sudcom v uvedenej reštančnej veci vykonané previerky, pri ktorých bolo sudcom konštatované, že súdny komisár postupuje vo veci bez prieťahov, pravidelne vykonáva procesné úkony smerujúce k ukončeniu dedičského konania. Pri poslednej previerke dňa 16. 04. 2013 sudca dal do

pozornosti poverenému súdnemu komisárovi možnosť uložiť poriadkovú pokutu osobám, ktoré nespolupracujú, resp. sa nevyjadria v stanovenej lehote.

Zákonná sudkyňa vo svojom vyjadrení okrem iného uviedla, že v predmetnej veci, ktorá je skutkovo a právne zložitejšia, súd (aj súdny komisár) vykonával úkony pravidelne a bez zbytočných prietahov. V predmetnej veci sa sudca v primeranej lehote zaoberal všetkými návrhmi uznesení predložených notárom na rozhodnutie, pričom tie, ktoré boli po vecnej stránke nesprávne, vrátil notárovi s pokynom na doplnenie. Napriek tomu, že súdna komisárka je oprávnená viesť samostatne a podľa vlastného uváženia konanie o dedičstve, sudca jej odporučil využívať viac poriadkové opatrenia v zmysle § 53 O.s.p.

Primeranosť dĺžky dedičského konania treba skúmať a preverovať v každom prípade osobitne a v rámci konkrétnych okolností prerokovávanej veci - skutková a právna zložitosť, obtiažnosť dokazovania, správanie účastníkov a postup súdu v konaní. Dotknutá dedičská vec síce trvá neprimerane dlho, ale z objektívnych príčin, ktoré je potrebné pričítať skutkovej a právnej zložitosti, charakteru okruhu účastníkov (mal. deti) a rozsiahlosti dokazovania všeobecnej hodnoty poručiteľovho majetku. Aj keď má súd v konaní dost procesných inštitútov, aby každé konanie bolo právoplatne skončené v primeranej dobe bez zbytočných prietahov, nie vždy je možné vec rýchlo právoplatne skončiť. V aktuálnom postupe súd dňa 05. 12. 2014 vydal uznesenie č. k. 24D/75/2003, ktorým určil všeobecnú cenu majetku, výšku dlhov a čistú hodnotu dedičstva. Uznesenie bolo účastníkom konania odoslané dňa 08. 12. 2014.

Na základe zisteného skutkového stavu veci som dospel k záveru, že súd (ako aj súdny komisár) vykonáva úkony v konaní priebežne a v primeranej dobe, keďže súd (súdny komisár) okrem tejto veci musí pravidelne a plynule konať aj v iných jemu pridelených veciach. Neprimeranú dĺžku konania nemožno pričítať súdu a konštatujem, že k zbytočným subjektívnym prietahom súdu nedošlo.

(...) oznamujem, že súhlasím s tým, aby ústavný súd podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady SR č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.“

2.1.1 Zákonná sudkyňa sa k danej veci vyjadrila takto:

(...) Podľa § 38 ods. 1 prvá veta O.s.p., na základe poverenia súdu je notár ako súdny komisár oprávnený viesť samostatne konanie o dedičstve smerujúce k vydaniu osvedčenia o dedičstve alebo k predloženiu veci súdu na vydanie uznesenia podľa § 175zd.

V zmysle § 175zd ods. 1 O.s.p., ak sa prejednanie dedičstva neskončilo vydaním osvedčenia o dedičstve, notár pripraví všetky potrebné podklady na vydanie uznesenia súdu a návrh na uznesenie súdu a vyúčtuje svoju odmenu a hotové výdavky. Ak podklady nie sú úplné alebo návrh na uznesenie súdu nie je po vecnej stránke správny, súd môže vec vrátiť notárovi s pokynom na doplnenie konania alebo na zmenu návrhu uznesenia; pokynom súdu je notár viazaný.

V predmetnej veci sa sudca v primeranej lehote a bez zbytočných prieťahov zaoberal všetkými návrhmi uznesení predložených notárom na rozhodnutie, pričom tie, ktoré boli po vecnej stránke nesprávne, vrátil notárovi s pokynom na doplnenie. V primeranej lehote vydal sudca aj uznesenia, ktorých návrh nepripravil notár.

Podľa môjho názoru z rozboru veci možno vyvodiť záver, že súd vo veci vykonával úkony plynule a bez zbytočných prieťahov.

Sudca poznamenáva, že vzhľadom na to, že súdny register nie je elektronicky prepojený na notárske úrady, zisťovanie stavu konania v dedičských spisoch, nachádzajúcich sa u notárov, je možné efektívne a účinne vykonávať len fyzickým predložením všetkých spisov súdu. Tunajší súd pravidelne vykonával takéto previerky tak, že vyzval všetkých notárov v obvode súdu na predloženie reštančných vecí. V predmetnej veci, ktorá je skutkovo a právne zložitejšia, súdna komisárka vykonávala úkony pravidelne a bez zbytočných prieťahov. Napriek tomu, že súdna komisárka je oprávnená viesť samostatne a podľa vlastného uváženia konanie o dedičstve, súd jej odporučil využívať viac poriadkové opatrenia v zmysle § 53 O.s.p.»

2.2 Právny zástupca sťažovateľky v reakcii na uvedené vyjadrenie podpredsedu okresného súdu zaujal toto stanovisko:

«V danej veci sa pridriavam skutočností uvedených v sťažnosti zo dňa 29.10.2013 a uvádzam nasledovné.

(...) S tvrdením Okresného súdu Banská Bystrica, že súd (ako aj súdny komisár) (pre Okresný súd Banská Bystrica ako aj súdneho komisára ďalej spolu len „OS BB“) vykonával úkony v dedičskom konaní po poručiteľovi [REDAKOVANÉ] vedenom OS BB pod sp. zn. 24D/75/2003 priebežne a v primeranej dobe nesúhlasím.

Zo samotného chronologického prehľadu úkonov v spise, ktorý k svojmu vyjadreniu predložil OS BB vyplýva, že OS BB úkony nevykonával priebežne a pravidelne, pričom zdôrazňujem, že záznamy uvedené v predmetnom prehľade týkajúce sa doručených podaní OS BB nie je pre účely posudzovania prietahov v konaní podľa môjho názoru možné považovať úkony OS BB a rovnako ich nie je možné považovať za úkony potvrdzujúce, že sa v dedičskom konaní skutočne konalo.

(...) V roku 2003(...) OS BB od mája vykonával úkony, ktoré mohol a mal vykonať v oveľa kratšej dobe. OS BB až po tom, čo vo veci 23.06.2003 vykonal úkon s opatrovníkom, predvolal ďalšiu osobu, s ktorou vykonal ďalší úkon. Nič mu však nebránilo v tom, aby úkony tak s opatrovníkom ako aj s navrhovaným správcou dedičstva vykonal v júni 2003 a v priebehu toho istého mesiaca aj stanovil správcu dedičstva spolu s opatrovníkom mal. [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ].

OS BB však tieto úkony vykonával 6 mesiacov, čo súd zrejme považuje za priebežné a pravidelné vykonávanie úkonov v súdnom konaní, v žiadnom prípade sa však nejedná o efektívne vedenie súdneho konania s dodržaním základných zásad konania a to jeho rýchlosti a hospodárnosti.

(...) Skutočnosť, že OS BB prakticky do mája 2004 vo veci nič neurobil, pričom aj ostatné uvedené úkony za tento rok mohol uskutočniť v prvej polovici kalendárneho roka preukazuje, že súd síce približne raz za mesiac úkon robil, avšak opätovne ich vykonával neefektívne a úradnícky.

(...) Skutočnosť, že OS BB vo veci od 02.11.2004 do 26.02.2005 nevykonal žiadny úkon, pričom od 14.03.2005 do 22.07.2005 upravoval návrh dohody o vyporiadaní dedičstva a do konca roka 2005 vykonal jediný úkon znovu preukazuje, že OS BB vo veci nekonal priebežne a pravidelne ako tvrdí vo svojom vyjadrení zo dňa 17.12.2014.

(...) Pokiaľ by sme pripustili, že v období, kedy OS BB čakal na vyhotovenie znaleckého posudku, nemohol vo veci konať, v roku 2006 tri mesiace vydával uznesenie,

ktorým by stanovil znalca, pričom od mája 2006 vo veci vykonal jediný relevantný úkon a to pojednávanie v auguste 2006.

(...) OS BB opätovne od októbra 2006 do mája 2007 stanovoval vo veci znalca, pričom vo zvyšku kalendárneho roka vo veci vykonal jeden relevantný úkon a to pojednávané v októbri 2007.

(...) V priebehu roku 2008 tak OS BB vykonal vo veci tri pojednávania a vydal dve uznesenia o priznaní znalečného. Takýto postup OS BB síce na prvý pohľad navodzuje, že OS BB vo veci priebežne koná, avšak skutočnosťou je, že vo veci postupuje absolútne neefektívne.

V tejto súvislosti okrem skutočností uvedených v sťažnosti poukazujeme napríklad na to, že OS BB v októbri 2008 vyzýval veriteľov poručiteľa o vyčíslenie aktuálnej výšky pohľadávky voči poručiteľovi, pričom mu z platných právnych predpisov bolo známe, že akákoľvek odpoveď na takúto výzvu je v dedičskom konaní bezpredmetná, keďže v dedičskom konaní sa zisťuje hodnota majetku poručiteľa ku dňu jeho smrti.

(...) Úkony vykonané OS BB v roku 2009(...) opäť preukazujú, že OS BB vo veci takmer pol roka koncipoval uznesenie a vykonal dve pojednávania a v roku 2010 takmer dva mesiace koncipoval uznesenie a vo veci vykonal tri úkony s tretími osobami. OS BB tak v žiadnom prípade nemohol vo veci konať priebežne a pravidelne, ako to tvrdí vo svojom vyjadrení.

(...) V priebehu roka 2011 tak OS BB neurobil absolútne žiadny úkon, ktorý by viedol k ukončeniu niekoľko rokov vedeného dedičského konania, čo opäť potvrdzuje tú skutočnosť, že OS BB vo veci nekoná priebežne a pravidelne, ako tvrdí vo svojom vyjadrení.

(...) V priebehu roka 2012 OS BB opakovane zisťoval stav majetku po poručiteľovi, pričom však podľa nášho názoru vykonával úkony, ktoré mohol vykonať v priebehu jedného mesiaca, čím by sa neprimerane dlho trvajúce dedičské konanie skrátilo.

(...) V priebehu roku 2013(...) v celom dedičskom konaní nebol vykonaný žiadny úkon smerujúci k tomu, aby sa dedičské konanie ukončilo a celý rok 2013 sa OS BB opakovanými urgenciami snažil zabezpečiť vyjadrenie ÚPSVaR a to napriek tomu, že mal k dispozícii viacero prostriedkov na to, aby takéto vyjadrenie zabezpečil.

Skutočnosť, že konanie OS BB bolo v danom prípade neefektívne potvrdzuje aj samotný pokyn súdu smerujúci súdnemu komisárovi, v ktorom súd upozorňoval súdneho komisára na možnosť využívania poriadkových opatrení.

(...) Vzhľadom na uvedené som toho názoru a vyplýva to aj z úkonov vykonaných OS BB v roku 2014, že dedičské konanie mohlo byť ukončené už niekoľko rokov. OS BB v predchádzajúcich rokoch neurobil žiadne úkony, na základe ktorých by nemohli byť uznesenia vydané v roku 2014 vydané oveľa skôr. OS BB však v rozpore s touto možnosťou vo veci vykonával neefektívne a opakované úkony, ktoré v dedičskom konaní neboli (tak ako som uviedol v sťažnosti zo dňa 29.10.2013) vôbec potrebné.

Pokiaľ OS BB zistil a vyplývalo to aj zo správania účastníkov dedičského konania, že k dohode medzi nimi nedôjde, mohol minimálne v roku 2006 vydať uznesenia, ktoré vydal v roku 2014 a mohol vo veci rozhodnúť. OS BB však podľa môjho názoru zbytočne predlžoval dedičské konanie a vykonával vo veci nadbytočné, opakované a neefektívne úkony.

Súčasne zdôrazňujem, že Okresný súd Banská Bystrica vo svojom vyjadrení, zo dňa 17.12.2014 tvrdí len tú skutočnosť, že v dedičskej veci sa konalo, či a ako sa však vo veci konalo čo je hlavným dôvodom podania sťažnosti zo strany sťažovateľky v predmetnom vyjadrení absentuje. Môžem sa preto len domnievať, aké by bolo vyjadrenie súdu vo vzťahu k efektívnosti vykonaných úkonov.

(...) Vo veci súčasne vyčíslujem trovy právneho zastúpenia podľa § 11 ods. 3 vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. v platnom znení, na náhradu ktorých žiadam OS BB zaviazat'(...) spolu vo výške 508,98 EUR.

Na základe uvedeného preto žiadam, aby Ústavný súd Slovenskej republiky v súlade s podanou sťažnosťou vydal vo veci nález,

„Základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky bolo konaním Okresného súdu Banská Bystrica v dedičskom konaní vedenom Okresným súdom Banská Bystrica pod č. k. 24D 75/2003 porušené.

Okresný súd Banská Bystrica je povinný do jedného mesiaca odo dňa doručenia nálezu zaplatiť na účet sťažovateľa sumu vo výške 30.000 EUR.

Okresný súd Banská Bystrica je povinný do jedného mesiaca odo dňa doručenia nálezu zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 508,98 EUR. “

Zároveň oznamujem, že súhlasím s tým, aby Ústavný súd Slovenskej republiky podľa § 30 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.»

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 24 D 75/03:

Dňa 21. januára 2003 bol na okresnom súde prijatý úmrtný list/návrh na konanie v dedičskej veci po neb. [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „poručiteľ“). Poručiteľ bol manželom sťažovateľky. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 24 D 75/03.

Dňa 21. januára 2003 okresný súd poveril notárku JUDr. Janu Nirházovú ako súdnu komisárku (ďalej aj „notárka“ alebo „súdna komisárka“) na vykonanie potrebných úkonov vo veci prerokovania dedičstva a v prípade splnenia zákonných podmienok na vydanie osvedčenia o dedičstve.

Dňa 22. januára 2003 bolo v spise zaznamenané prerokovanie začatia dedičského konania (po telefonickom dohodnutí termínu) so sťažovateľkou.

Dňa 24. januára 2003 notárka oznámila okresnému súdu dôvody svojej predpojatosti a požiadala súd o jej vylúčenie z prerokovania a rozhodovania v predmetnej dedičskej veci.

Dňa 27. januára 2003 sťažovateľka, ako aj ostatní dedičia požiadali o ustanovenie správcu dedičstva.

Dňa 29. januára 2003 okresný súd uznesením č. k. 24 D 75/03-53 nevyhlásil notárku JUDr. Janu Nirházovú z úkonov súdneho komisára v danej veci.

Dňa 5. februára 2003 bolo vo veci nariadené dedičské pojednávanie na 12. február 2003.

Dňa 10. februára 2003 bolo súdu doručené podanie maloletého [REDAKOVANÉ], ktorý prostredníctvom svojho právneho zástupcu navrhol prerušiť napadnuté dedičské konanie, pretože na okresnom súde sa pod sp. zn. 16 C 30/03 vedie konanie o určenie otcovstva vo vzťahu k poručiteľovi.

Dňa 12. februára 2003 bola súdnou komisárkou spísaná zápisnica o predbežnom vyšetrení. V rovnaký deň požiadala notárka súd o ustanovenie opatrovníka maloletej dedičke [REDAKOVANÉ].

Dňa 24. februára 2003 okresný súd uznesením č. k. 32 P 51/03-53 ustanovil maloletej dedičke [REDAKOVANÉ] opatrovníka.

Dňa 11. marca 2003 sťažovateľka opakovane požiadala o ustanovenie správcu dedičstva.

Dňa 28. marca 2003 maloletý [REDAKOVANÉ] prostredníctvom svojej zákonnej zástupkyne požiadal o ustanovenie správcu majetku.

Dňa 1. apríla 2003 Daňový úrad Banská Bystrica (ďalej len „daňový úrad“) prihlásil svoju pohľadávku do dedičstva.

Dňa 2. apríla 2003 notárka požiadala Stredisko cenných papierov SR, a. s. (ďalej len „SCP SR“), o vyhotovenie výpisu z účtu cenných papierov.

Dňa 3. apríla 2003 bolo v spise zaznamenané, že sa na notársky úrad dostavila sťažovateľka, ktorá predložila informatívny výpis zverejnený na internete týkajúci sa účasti poručiteľa v obchodných spoločnostiach. Notárka v rovnaký deň požiadala Okresný súd Banská Bystrica, oddelenie obchodného registra (ďalej len „obchodný register“) o lustráciu v obchodnom registri. Súdna komisárka požiadala tiež Slovenskú sporiteľňu, a. s. (ďalej len „sporiteľňa“), Československú obchodnú banku, a. s. (ďalej len „obchodná banka“),

a Katastrálny úrad, Správu katastra Banská Bystrica (ďalej len „kataster nehnuteľností“) o zaslanie súvisiacich informácií a listín.

Dňa 7. apríla 2003 sťažovateľkou označená osoba, ktorá mala byť správcom dedičstva, svoj súhlas na ustanovenie za správcu zobrala späť.

Dňa 14. apríla 2003 obchodná banka reagovala na žiadosť súdnej komisárky.

Dňa 22. apríla 2003 obchodný register reagoval na žiadosť notárky.

Dňa 25. apríla 2003 SCP SR reagovalo na žiadosť súdnej komisárky.

Dňa 12. mája 2003 sporiteľňa reagovala na žiadosť notárky. V rovnaký deň súdna komisárka nariadila termín dedičského pojednávania na 22. máj 2003.

Dňa 22. mája 2003 sa uskutočnilo vo veci dedičské pojednávanie. Notárka požiadala Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) o doručenie rozsudku, ktorý súvisí s predmetným dedičstvom.

Dňa 23. mája 2003 sťažovateľka doložila do spisu znalecký posudok a sporiteľňa prihlásila svoju pohľadávku do dedičstva.

Dňa 26. mája 2003 kataster nehnuteľností reagoval na žiadosť súdnej komisárky.

Dňa 12. júna 2003 sťažovateľka, ako aj ostatní dedičia požiadali o ustanovenie správcu dedičstva.

Dňa 17. júna 2003 bola súdnou komisárkou predvolaná opatrovníčka maloletej dedičky [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ].

Dňa 20. júna 2003 krajský súd oznámil súdnej komisárke, že obchodnoprávna vec vedená pod sp. zn. 35 Cbi 48/03 ešte nebola meritórne rozhodnutá.

Dňa 23. júna 2003 sa k súdnej komisárke dostavila opatrovníčka maloletej dedičky [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], ktorá uviedla, že proti navrhovanému správcovi dedičstva nemá námietky. V rovnaký deň bola súdnou komisárkou predvolaná navrhovaná správkyňa dedičstva [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „správkyňa dedičstva“).

Dňa 2. júla 2003 bol spísaný záznam o úkone so správkyňou dedičstva, ktorá súhlasila so správcovstvom.

Dňa 2. septembra 2003 notárka predložila spis okresnému súdu s návrhom uznesenia na ustanovenie správcu dedičstva.

Dňa 5. septembra 2003 súd vrátil spis notárke s tým, aby spresnila návrh uznesenia na ustanovenie správcu dedičstva.

Dňa 8. septembra 2003 notárka predložila spis okresnému súdu so spresneným návrhom uznesenia na ustanovenie správcu dedičstva.

Dňa 19. septembra 2003 okresný súd uznesením č. k. 24 D 75/03-178 ustanovil za správkyniu dedičstva [REDACTED].

Dňa 15. októbra 2003 maloletý [REDACTED] – prostredníctvom svojho zástupcu – podal odvolanie proti uvedenému uzneseniu, ktoré bolo podrobne odôvodnené 3. novembra 2003.

Dňa 4. novembra 2003 súdna komisárka zaslala predmetné odvolanie ostatným účastníkom konania na vyjadrenie.

Dňa 18. novembra 2003 sa k odvolaniu písomne vyjadrila správkynia dedičstva.

Dňa 21. novembra 2003 bol spis predložený krajskému súdu, aby rozhodol o podanom odvolaní.

Dňa 2. decembra 2003 krajský súd uznesením č. k. 13 CoD 87/03-191 napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil.

Dňa 9. decembra 2003 bol spis vrátený súdnej komisárke.

Dňa 15. decembra 2003 okresný súd uznesením č. k. 24 D 75/03-192 ustanovil Okresný úrad – odbor sociálnych vecí Banská Bystrica za opatrovníka maloletej [REDACTED].

Dňa 10. februára 2004 bol spis predložený notárke.

Dňa 23. marca 2004 dedičia oznámili súdnej komisárke, že porúčiteľ bol majiteľom účtu v Rakúsku.

Dňa 30. marca 2004 súdna komisárka predložila spis okresnému súdu so žiadosťou o zistenie zostatku účtu porúčiteľa v Rakúsku.

Dňa 30. apríla 2004 bola súdom koncipovaná žiadosť o zistenie zostatku účtu porúčiteľa v Rakúsku. V rovnaký deň okresný súd uznesením č. k. 24 D 75/03-200 ustanovil vo veci tlmočníčku pre jazyk nemecký.

Dňa 8. mája 2004 tlmočníčka preložila žiadosť o zistenie zostatku účtu poručiteľa v Rakúsku.

Dňa 12. mája 2004 súd požiadal Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“), ako aj Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Rakúsku (ďalej len „veľvyslanectvo v Rakúsku“) o doručenie dožiadania príslušnému rakúskemu súdu.

Dňa 13. mája 2004 okresný súd uznesením č. k. 24 D 75/03-206 priznal tlmočnicičke odmenu. V rovnaký deň sťažovateľka požiadala o vyžiadanie výpisu zo zoznamu akcionárov z Centrálného depozitára cenných papierov SR, a. s. (ďalej len „centrálny depozitár“).

Dňa 20. mája 2004 súdna komisárka požiadala centrálny depozitár o zaslanie výpisu týkajúceho sa vlastníctva poručiteľa.

Dňa 3. júna 2004 sťažovateľka založila do spisu znalecký posudok č. 30/06/2004 na ohodnotenie obchodných spoločností poručiteľa.

Dňa 18. júna 2004 bola súdnej komisárke doručená odpoveď centrálného depozitára.

Dňa 23. júla 2004 ministerstvo spravodlivosti vrátilo okresnému súdu žiadosť o doručenie dožiadania príslušnému rakúskemu súdu „*na prepracovanie*“.

Dňa 4. augusta 2004 sťažovateľka oznámila súdnej komisárke, že vycestovala do Rakúska a v príslušnej banke zistila, že účet poručiteľa v zahraničnej banke bol likvidovaný, preto je toho názoru, že „*ďalšie pokračovanie zisťovania účtu je nepotrebné a bezvýznamné, a ja ako aj ďalší dedičia na ňom netrváme*“.

Dňa 8. septembra 2004 súdna komisárka telefonicky dohodla termín stretnutia so zástupcom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici (ďalej len „úrad práce a sociálnych vecí“) na 16. september 2004.

Dňa 16. septembra 2004 sa uskutočnilo stretnutie notárky so zástupkyňou úradu práce a sociálnych vecí.

Dňa 17. septembra 2004 súdna komisárka vykonala dožiadania na sporiteľňu a RM-S Market, o. c. p., a. s.

Dňa 22. septembra 2004 sporiteľňa reagovala na dožiadanie súdnej komisárky.

Dňa 24. septembra 2004 RM-S Market, o. c. p., a. s., tiež reagovala na dožiadanie súdnej komisárky.

Dňa 27. októbra 2004 úrad práce a sociálnych vecí – opatrovník maloletej [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] – podal súdnej komisárke „*žiadost' o zistenie nových skutočností*“.

Dňa 2. novembra 2004 sťažovateľka bola oboznámená s uvedeným podaním úradu práce a sociálnych vecí.

Dňa 10. novembra 2004 bolo do spisu založené podanie správkyne dedičstva po poručiťovi označené ako „*Správa o stave dedičstva*“.

Dňa 22. novembra 2004 bolo súdnej komisárke doručené podanie právneho zástupcu sťažovateľky, ktorou žiada „*o úpravu zápisnice o predbežnom vyšetrení*“.

Dňa 14. decembra 2004 bolo súdnej komisárke doručené podanie právneho zástupcu sťažovateľky, ktorou opakovane žiada „*o úpravu zápisnice o predbežnom vyšetrení*“.

Dňa 26. januára 2005 právny zástupca sťažovateľky urgoval „*úpravu zápisnice o predbežnom vyšetrení*“.

Dňa 16. februára 2005 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 15. marec 2005.

Dňa 14. marca 2005 bol do spisu doložený jedným z dedičov návrh dohody o vypořádání dedičstva.

Dňa 15. marca 2005 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, na ktorom bola uzatvorená dedičská dohoda.

Dňa 29. marca 2005 súdna komisárka predložila spis okresnému súdu na schválenie dedičskej dohody vo vzťahu k maloletým účastníkom konania.

Dňa 5. apríla 2005 okresný súd vrátil spis súdnej komisárke „*bez vybavenia vzhľadom k tomu, že v danej veci je potrebné podať dva podnety samostatne*“.

Dňa 6. apríla 2005 súdna komisárka predložila okresnému súdu tri samostatné podnety na účely schválenia dedičskej dohody vo vzťahu k maloletým účastníkom konania.

Dňa 22. apríla 2005 okresný súd uznesením č. k. 31 P 99/05-190 schválil právny úkon matky maloletej [REDAKOVANÉ], a to „*dohodu o vypořádání dedičstva po poručiťovi*“.

Dňa 3. mája 2005 okresný súd uznesením č. k. 32 P 100/05-38 zastavil konanie o schválenie právneho úkonu matky v mene maloletého dediča [REDAKOVANÉ] a vec bola vrátená súdnej komisárke na opätovné prerokovanie dedičstva.

Dňa 2. júna 2005 okresný súd uznesením č. k. 32 P 99/05-20 zastavil konanie o schválenie právneho úkonu matky v mene maloletej dedičky [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] a vec bola vrátená súdnej komisárke na opätovné prerokovanie dedičstva.

Dňa 2. júla 2005 bol spis vrátený súdnej komisárke.

Dňa 14. novembra 2005 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 24. november 2005.

Dňa 24. novembra 2005 sa uskutočnilo vo veci dedičské pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito.

Dňa 6. decembra 2005 právny zástupca jedného z dedičov oznámil súdnej komisárke, že na znaleckú ohliadku sa nedostavili všetci dedičia, preto bude potrebné nariadiť znalecké dokazovanie na ohodnotenie nehnuteľností súdom.

Dňa 3. januára 2006 notárka predložila spis okresnému súdu s návrhom uznesenia na ustanovenie znalca z odboru oceňovania nehnuteľností.

Dňa 11. januára 2006 okresný súd vrátil spis súdnej komisárke s tým, že treba spresniť návrh uznesenia na ustanovenie znalca.

Dňa 15. februára 2006 notárka opakovane predložila spis okresnému súdu s opraveným návrhom uznesenia na ustanovenie znalca z odboru oceňovania nehnuteľností.

Dňa 3. marca 2006 okresný súd uznesením č. k. 24 D 75/03-401 ustanovil znalca na oceňovanie nehnuteľností.

Dňa 6. apríla 2006 bolo v spise zaznamenané zloženie zálohy na znalca účastníkmi konania.

Dňa 17. mája 2006 súd urgoval znalca na vyhotovenie znaleckého posudku.

Dňa 24. mája 2006 znalec doručil vyhotovený znalecký posudok č. 3/06.

Dňa 12. júna 2006 bol spis vrátený súdnej komisárke na ďalšie konanie.

Dňa 21. júla 2006 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 21. august 2006.

Dňa 21. augusta 2006 sa uskutočnilo vo veci dedičské pojednávanie.

Dňa 12. októbra 2006 súdna komisárka predložila spis okresnému súdu s návrhom uznesenia na ustanovenie znalca na oceňovanie nehnuteľností.

Dňa 2. januára 2007 okresný súd vrátil spis súdnej komisárke na opravu predloženého návrhu uznesenia.

Dňa 23. januára 2007 súdna komisárka predložila spis okresnému súdu s opraveným návrhom uznesenia na ustanovenie znalca na oceňovanie nehnuteľností.

Dňa 10. mája 2007 okresný súd uznesením č. k. 24 D 75/03-446 ustanovil znalca na oceňovanie nehnuteľností.

Dňa 11. júna 2007 ustanovený znalec prevzal dedičský spis na účely vyhotovenia posudku.

Dňa 18. júna 2007 znalec doručil vyhotovený znalecký posudok č. 34/07.

Dňa 25. júna 2007 bol spis vrátený súdnej komisárke na ďalšie konanie.

Dňa 29. júna 2007 bol účastníkom konania doručovaný znalecký posudok.

Dňa 4. júla 2007 bola zásielka určená zákonnému dedičovi [REDAKOVANÉ] ako nedoručená vrátená.

Dňa 18. júla 2007 súdna komisárka vyzvala [REDAKOVANÉ], aby oznámila „*terajšiu adresu zákonného dediča* [REDAKOVANÉ]“.

Dňa 23. júla 2007 bolo v spise zaznamenané, že [REDAKOVANÉ] oznámila aktuálnu adresu zákonného dediča [REDAKOVANÉ].

Dňa 25. júla 2007 bol znalecký posudok č. 34/07 zaslaný [REDAKOVANÉ].

Dňa 27. júla 2007 súdna komisárka predložila spis súdu na účely revíznej preverky.

Dňa 8. augusta 2007 bol spis vrátený súdnej komisárke.

Dňa 4. septembra 2007 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 4. október 2007.

Dňa 4. októbra 2007 bolo pojednávanie odročené na neurčito pre ospravedlnenú neúčast' niektorých účastníkov konania a ich právnych zástupcov.

Dňa 5. októbra 2007 súdna komisárka sa informovala na okresnom súde, či v prípade jedného z právnych zástupcov skutočne išlo o kolíziu pojednávaní.

Dňa 10. októbra 2007 bolo súdnej komisárke doručené lekárske potvrdenie o dlhodobej práceneschopnosti jedného z právnych zástupcov dedičov.

Dňa 18. októbra 2007 okresný súd reagoval na žiadosť súdnej komisárky z 5. októbra 2007.

Dňa 3. januára 2008 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 29. január 2008.

Dňa 29. januára 2008 sa uskutočnilo vo veci dedičské pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito „za účelom opätovného určenia termínu pojednávania a predvolania neprítomnej úč. konania [REDAKOVANÉ], resp. jej právneho zástupcu“.

Dňa 30. januára 2008 bolo súdnej komisárke doručené podanie daňového úradu: „Prihlásenie daňovej pohľadávky do dedičského konania.“

Dňa 6. februára 2008 notárka vyzvala správkyňu dedičstva, aby do 10 dní predložila správu o majetku poručiteľa. Výzva bola vrátená ako nedoručená.

Dňa 11. februára 2008 notárka opätovne vyzvala správkyňu dedičstva, aby do 10 dní predložila správu o majetku poručiteľa.

Dňa 14. marca 2008 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 14. apríl 2008.

Dňa 14. apríla 2008 sa uskutočnilo vo veci dedičské pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito s tým, že s obsahom pojednávania bude oboznámený právny zástupca mal. [REDAKOVANÉ], ktorý ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní.

Dňa 16. apríla 2008 súdna komisárka predložila spis okresnému súdu s návrhmi na priznanie znalečného a o nariadení podať správu o stave majetku správkyňou dedičstva.

Dňa 24. apríla 2008 súd vrátil spis notárke na dopracovanie návrhu uznesení.

Dňa 30. apríla 2008 súdna komisárka opakovane predložila spis okresnému súdu s návrhmi na priznanie znalečného a vyzvala správkyňu dedičstva na podanie správy o stave majetku.

Dňa 6. mája 2008 okresný súd uzneseniami č. k. 24 D 75/03-529 a č. k. 24 D 75/03-533 priznal znalcom odmenu za vyhotovenie znaleckých posudkov.

Dňa 2. júna 2008 správkyňa dedičstva predložila správu o majetku poručiteľa.

Dňa 24. júna 2008 bolo súdnej komisárke doručené stanovisko „k aktívam a pasívam“, s návrhom na nariadenie likvidácie dedičstva.

Dňa 14. júla 2008 bol spis predložený okresnému súdu na vymáhanie pohľadávok na základe uznesení súdu č. k. 24 D 75/03-529 a č. k. 24 D 75/03-533.

Dňa 21. júla 2008 bol spis vrátený súdnej komisárke.

Dňa 15. augusta 2008 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 30. september 2008.

Dňa 30. septembra 2008 sa uskutočnilo vo veci dedičské pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito s tým, že opätovne bude volaný opatrovník mal. [REDAKOVANÉ], ktorý bol neprítomný na pojednávaní.

Dňa 3. októbra 2008 súdna komisárka vyzvala daňový úrad a sporiteľňu, aby vyčíslili aktuálnu pohľadávku voči poručiteľovi.

Dňa 13. októbra 2008 a 17. októbra 2008 daňový úrad reagoval na uvedenú výzvu notárky.

Dňa 31. októbra 2008 právny zástupca sťažovateľky zaujal písomné stanovisko v danej dedičskej veci. V rovnaký deň požiadal okresný súd notárku o predloženie spisu.

Dňa 3. novembra 2008 súdna komisárka predložila spis súdu.

Dňa 14. novembra 2008 bol spis vrátený notárke.

Dňa 2. decembra 2008 bolo súdnej komisárke doručené písomné stanovisko dedičov.

Dňa 29. januára 2009 bolo vo veci nariadené dedičské pojednávanie na 26. február 2009.

Dňa 26. februára 2009 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 19. marec 2009 s tým, že sťažovateľka zaujme vo veci písomné stanovisko do 5 dní.

Dňa 3. marca 2009 právny zástupca maloletého [REDAKOVANÉ] požiadal notárku „o predĺženie lehoty na vyjadrenie k návrhu na likvidáciu dedičstva“.

Dňa 18. marca 2009 právny zástupca maloletého [REDAKOVANÉ] podal písomné „vyjadrenie k návrhu dedičov na likvidáciu dedičstva“.

Dňa 19. marca 2009 sa uskutočnilo vo veci dedičské pojednávanie.

Dňa 12. júna 2009 súdna komisárka predložila spis okresnému súdu s návrhom uznesenia, ktorým súd „určuje všeobecnú cenu majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve poručiteľa a pozostalej manželky“.

Dňa 4. augusta 2009 bol spis vrátený súdnej komisárke na dopracovanie uvedeného návrhu uznesenia.

Dňa 30. septembra 2009 súdna komisárka opakovane predložila spis okresnému súdu s doplneným návrhom uznesenia, ktorým súd „určuje všeobecnú cenu majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve poručiteľa a pozostalej manželky“.

Dňa 6. novembra 2009 bol spis znovu vrátený súdnej komisárke na dopracovanie uvedeného návrhu uznesenia.

Dňa 4. februára 2010 bol v spise zaznamenaný úkon s právnym zástupcom sťažovateľky.

Dňa 12. februára 2010 bolo vo veci nariadené dedičské pojednávanie na 25. február 2010.

Dňa 25. februára 2010 bolo dedičské pojednávanie odročené, pretože okrem dedičky [REDAKOVANÉ] sa nikto na toto pojednávanie nedostavil.

Dňa 10. marca 2010 bolo vo veci nariadené dedičské pojednávanie na 23. marec 2010.

Dňa 12. marca 2010 bolo v spise zaznamenané, že notárka sa telefonicky kontaktovala so správkyňou konkurznej podstaty [REDAKOVANÉ].

Dňa 17. marca 2010 bolo súdnej komisárke doručené písomné oznámenie správkyne konkurznej podstaty [REDAKOVANÉ].

Dňa 19. marca 2010 súdna komisárka predvolala [REDAKOVANÉ], na účely „vyjadrenia sa ku konkrétnym aktívam tvoriacim predmet dedičstva“.

Dňa 5. apríla 2010 bolo v spise zaznamenané, že notárka sa telefonicky kontaktovala s [REDAKOVANÉ]

Dňa 3. mája 2010 súdna komisárka predvolala správcu konkurznej podstaty [REDAKOVANÉ] na došetrenie skutkového stavu dedičstva.

Dňa 21. mája 2010 správca konkurznej podstaty [REDAKOVANÉ] telefonicky oznámil notárke, že vo veci podá písomné vyjadrenie.

Dňa 7. júna 2010 sťažovateľka zaujala písomné stanovisko v predmetnom dedičskom konaní.

Dňa 24. júna 2010 bolo súdnej komisárke doručené podanie správcu konkurznej podstaty [REDACTED].

Dňa 21. júla 2010 notárka predložila spis okresnému súdu so žiadosťou „o upresnenie ďalšieho postupu vo veci“.

Dňa 26. augusta 2010 súd zaujal stanovisko k ďalšiemu postupu v danej dedičskej veci.

Dňa 6. septembra 2010 bol spis vrátený notárke.

Dňa 5. októbra 2010 súdna komisárka predložila spis okresnému súdu s návrhom uznesenia o ustanovení znalca – znaleckej organizácie, na stanovenie hodnoty obchodných podielov a akcií patriacich do dedičstva.

Dňa 18. októbra 2010 súd vrátil notárke návrh uvedeného uznesenia, pretože na vydanie uznesenia o ustanovení znalca – znaleckej organizácie je oprávnený samostatne notár.

Dňa 2. novembra 2010 bol spis vrátený notárke.

Dňa 24. novembra 2010 súdna komisárka opakovane predložila spis okresnému súdu s návrhom uznesenia o ustanovení znalca – znaleckej organizácie, na stanovenie hodnoty obchodných podielov a akcií patriacich do dedičstva, pretože ide o „náročnú a komplikovanú vec“.

Dňa 26. novembra 2010 okresný súd uznesením č. k. 24 D 75/03-664 ustanovil vo veci znaleckú organizáciu.

Dňa 7. decembra 2010 sťažovateľka podala odvolanie proti uvedenému uzneseniu.

Dňa 13. decembra 2010 bol spis predložený krajskému súdu, aby rozhodol o odvolaní sťažovateľky.

Dňa 21. decembra 2010 krajský súd uznesením č. k. 13 CoD 64/2010-671 napadnuté rozhodnutie okresného súdu potvrdil.

Dňa 21. januára 2011 bolo v spise zaznamenané zloženie platieb účastníkmi konania na znalecké dokazovanie.

Dňa 10. mája 2011 bol v spise spísaný úradný záznam, z ktorého vyplýva, že „vyššia súdna úradníčka bola notárkou oboznámená, že niektorí účastníci konania a správkyňa dedičstva nespolupracujú pri dedičskom dokazovaní“.

Dňa 10. júna 2011 bol v spise spísaný úradný záznam, z ktorého vyplýva, že bol dohodnutý ďalší postup v predmetnom dedičskom konaní – stretnutie účastníkov konania, správkyne dedičstva a znaleckej organizácie.

Dňa 11. júla 2011 znalecká organizácia vrátila spis okresnému súdu pre nesúčinnosť niektorých účastníkov konania (sťažovateľka spolupracovala) a najmä správkyne dedičstva.

Dňa 23. augusta 2011 bol spis vrátený súdnej komisárke na ďalší postup. Notárka predvolala na došetrenie skutkového stavu na 13. október 2011 správkyňu dedičstva.

Dňa 18. októbra 2011 správkyňa dedičstva ospravedlnila svoju neúčast na pojednávaní zo zdravotných dôvodov. Notárka stanovila nový termín pojednávania na 26. október 2011.

Dňa 26. októbra 2011 sa správkyňa dedičstva dostavila na predvolanie notárky.

Dňa 4. januára 2012 notárka predvolala na 26. január 2012 znalkyňu [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] zo znaleckej organizácie na prerokovanie otázok súvisiacich so znaleckým dokazovaním.

Dňa 26. januára 2012 bol so znalkyňu [REDAKOVANÉ] prerokovaný ďalší postup vypracovania odborného posudku.

Dňa 10. februára 2012 súdna komisárka požiadala obchodný register o informácie týkajúce sa obchodných spoločností poručiteľa. Ďalej požiadala daňové úrady a RM-S Market, o. c. p., a. s., o informácie a listinné dôkazy.

Dňa 7. marca 2012 obchodný register reagoval na žiadosť súdnej komisárky.

Dňa 26. marca 2012 daňový úrad a RM-S Market, o. c. p., a. s., reagovali na žiadosť súdnej komisárky.

Dňa 26. apríla 2012 súdna komisárka požiadala okresný súd o predloženie listiny, na základe ktorej prebieha súvisiace exekučné konanie.

Dňa 13. júna 2012 súdna komisárka požiadala okresný súd o oznámenie likvidátora obchodnej spoločnosti STROJSMALT HOLDING, a. s. v likvidácii.

Dňa 3. septembra 2012 okresný súd reagoval na uvedenú žiadosť súdnej komisárky.

Dňa 29. októbra 2012 súdna komisárka predvolala na pojednávanie na 20. november 2012 zákonnú zástupkyňu maloletého dediča [REDAKOVANÉ] a zástupcu úradu práce a sociálnych vecí, kolízneho opatrovníka maloletej dedičky [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ].

Dňa 20. novembra 2012 sa uskutočnilo pojednávanie so zákonnou zástupkyňou maloletého dediča [REDAKOVANÉ] a zástupcom úradu práce a sociálnych vecí, kolízneho opatrovníka maloletej dedičky [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ].

Dňa 11. januára 2013 bolo súdnej komisárke doručené – prostredníctvom zákonnej zástupkyne – vyjadrenie maloletého dediča [REDAKOVANÉ] „*k návrhu na ďalší postup v dedičskom konaní*“.

Dňa 21. februára 2013 súdna komisárka urgovala úrad práce a sociálnych vecí na doručenie vyjadrenia k veci.

Dňa 26. februára 2013 notárka opakovane dôrazne urgovala úrad práce a sociálnych vecí na doručenie vyjadrenia k veci.

Dňa 8. apríla 2013 súdna komisárka predložila spis súdu na previerku reštančnej veci.

Dňa 16. apríla 2013 bola okresným súdom vykonaná kontrola spisu.

Dňa 22. apríla 2013 bol spis vrátený súdnej komisárke.

Dňa 29. apríla 2013 súdna komisárka urgovala úrad práce a sociálnych vecí na doručenie vyjadrenia k veci pod následkom uloženia poriadkovej pokuty.

Dňa 7. júna 2013 notárka predložila spis okresnému súdu s návrhom uznesenia na uloženie poriadkovej pokuty úradu práce a sociálnych vecí, teda kolíznemu opatrovníkovi maloletej dedičky [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ].

Dňa 2. júla 2013 vyššia súdna úradníčka okresného súdu „*vzhľadom na nečinnosť kolízneho opatrovníka maloletej*“ uznesením č. k. 24 D 75/03-795 uložila pokutu úradu práce a sociálnych vecí.

Dňa 30. júla 2013 úrad práce a sociálnych vecí podal odvolanie proti uvedenému uzneseniu.

Dňa 22. augusta 2013 okresný súd uznesením č. k. 24 D 75/03-804 opravil svoje uznesenie č. k. 24 D 75/03-795.

Dňa 16. októbra 2013 sudkyňa okresného súdu sa v zmysle § 374 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku vyjadrila, že odvolaniu nemieni „*v celom rozsahu vyhovieť*“.

Dňa 18. októbra 2013 bol spis predložený krajskému súdu, aby rozhodol o odvolaní úradu práce a sociálnych vecí.

Dňa 1. januára 2014 bola vec pridelená súdnej komisárke [REDAKOVANÉ] z dôvodu odchodu notárky [REDAKOVANÉ] do dôchodku.

Dňa 6. marca 2014 krajský súd uznesením č. k. 16 CoD 10/2013-809 napadnuté rozhodnutie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Dňa 7. marca 2014 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 15. apríla 2014 bol spis vrátený súdnej komisárke. Vo veci bolo nariadené dedičské pojednávanie na 24. júl 2014.

Dňa 24. júla 2014 sa uskutočnilo vo veci dedičské pojednávanie, ktoré bolo odročené s tým, že súdna komisárka „*pripraví návrh uznesenia na vyporiadanie BSM a o určení všeobecnej hodnoty dedičstva, výšky pasív a čistej hodnoty dedičstva, ktorý predloží*“ okresnému súdu.

Dňa 4. augusta 2014 notárka predložila spis okresnému súdu s návrhom uznesenia na vyporiadanie BSM, určenie všeobecnej ceny dedičstva, výšku dlhov dedičstva a čistej hodnoty dedičstva.

Dňa 11. septembra 2014 okresný súd vrátil spis notárke na doplnenie návrhu uznesenia.

Dňa 17. septembra 2014 bol spis vrátený notárke.

Dňa 26. septembra 2014 notárka po doplnení predložila spis okresnému súdu s návrhom uznesenia o určenie všeobecnej ceny majetku v BSM a spôsob jeho vyporiadania.

Dňa 13. októbra 2014 okresný súd uznesením č. k. 24 D 75/03-854 určil všeobecnú cenu majetku v BSM a spôsob jeho vyporiadania.

Dňa 20. novembra 2014 bol spis (po doručení uvedeného uznesenia účastníkom konania) vrátený súdnej komisárke.

Dňa 28. novembra 2014 bol dedičský spis predložený okresnému súdu s návrhom uznesenia na určenie všeobecnej hodnoty dedičstva.

Dňa 5. decembra 2014 okresný súd uznesením č. k. 24 D 75/03-863 určil všeobecnú cenu majetku, výšku dlhov a čistú hodnotu dedičstva.

Dňa 16. decembra 2014 sťažovateľka požiadala „o opravu chyby v písaní a počítaní“.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v dedičskom konaní vedenom pod sp. zn. 24 D 75/03 došlo k porušovaniu základného

práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Ústavný súd už v rámci svojej predchádzajúcej činnosti judikoval, že úkony notára ako súdneho komisára v konaní o dedičstve sú úkonmi súdu, a preto aj nimi možno spôsobiť zbytočné prieťahy, za ktoré nesie zodpovednosť všeobecný súd (napr. II. ÚS 223/08).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie v napadnutom dedičskom konaní je po skutkovej stránke zložité. Faktická zložitosť preskúmvanej veci spočíva v tom, že poručiteľ bol akcionárom, resp. vlastnil obchodný podiel minimálne v poltucte obchodných spoločností, z ktorých bol na niektoré uvalený konkurz, niektoré boli v likvidácii, a preto ani úloha správcu dedičstva nebola jednoduchá a vyžadovala si spoluprácu so súdnym komisárom. Určovanie hodnoty uvedených obchodných spoločností si vyžadovalo znalecké dokazovanie. Okrem toho bol poručiteľ majiteľom účtu aj v zahraničí, majiteľom cenných papierov a viacerých nehnuteľností. Táto skutočnosť predpokladala súčinnosť s nespočetnými štátnymi i neštátnymi orgánmi. Tieto skutočnosti ústavný súd neprehliadol a zohľadnil pri určení výšky finančného

zadosťučinenia. Po právnej stránke možno danú vec považovať za štandardnú, nijako sa nevymykajúcu bežnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným prieťahom. Dĺžka napadnutého konania teda nebola vyvolaná správaním sťažovateľky, aj keď sa nezúčastnila vždy na nariadených pojednávaniach (napr. 29. januára 2008 a 25. februára 2010). Sťažovateľke však nemožno vyčítať nesúčinnosť so súdnou komisárkou. Naopak, pri zisťovaní stavu účtu v zahraničí bola iniciatívna a vycestovala do Rakúska, a sama zistila skutočnosti dôležité pre rozhodovanie v danej veci. Pokiaľ sťažovateľka využila svoje práva a podala napr. odvolanie proti uzneseniu okresného súdu č. k. 24 D 75/03-664, treba poukázať na to, že využitie možností daných účastníkom konania procesnými predpismi (napr. podľa Občianskeho súdneho poriadku) na uplatňovanie a presadzovanie ich práv v konaní spôsobuje síce predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, dôsledkom ktorého sú zbytočné prieťahy (napr. I. ÚS 31/01).

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu – súdneho komisára v napadnutom dedičskom konaní a predovšetkým poukazuje na to, že trvanie preskúmvaného konania už viac ako 12 rokov je už samo osebe celkom jednoznačne neprimerané. Podľa názoru ústavného súdu dedičské konanie, ktoré trvá tak neobyčajne dlho, ako to bolo v danej veci, možno už len na základe jeho posúdenia ako celku považovať za nezlučiteľné s imperatívom ustanoveným v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd môže iba potvrdiť, že súdna komisárka v predmetnej veci skutočne pravidelne vykonávala procesné úkony smerujúce k ukončeniu napadnutého dedičského konania, avšak uvedená neospravedlniteľná zdĺhavosť konania predlžuje stav právnej neistoty dotknutej osoby do tej miery, že sa jej právo na súdnu ochranu stáva iluzórnym, a teda ho ohrozuje vo svojej podstate (mutatis mutandis I. ÚS 39/00, I. ÚS 66/03).

Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou tiež pripomína, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna (nesústreďená) činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (napr. IV. ÚS 22/02, III. ÚS 103/09).

Ústavnému súdu neušlo pozornosti, že okresný súd/súdny komisár bol v danej veci opakovane krátkodobo aj nečinný, konkrétne od 2. júla 2005 do 14. novembra 2005 (štyri mesiace), od 2. januára 2007 do 10. mája 2007 (štyri mesiace), od 19. marca 2009 do 30. septembra 2009 (šesť mesiacov). V mesiaci september, október a november 2010, ako aj v prvom polroku 2013, keď až po viacerých mesiacoch využila notárka prostriedok nápravy, a to uloženie poriadkovej pokuty nečinnému opatrovníkovi maloletého dieťaťa. Uvedené krátkodobé nečinnosti alebo neefektívne činnosti by samy osebe neznamenal prieťahy v konaní, takýto charakter však rozhodne nadobúdajú v kontexte 12 rokov trvania napadnutého konania.

Podľa názoru ústavného súdu v okolnostiach danej veci okresný súd minimálne poldruha roka vo veci nekonal alebo nekonal efektívne, nevykonal úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka ako dedička počas napadnutého súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovaných článkoch ústavy a dohovoru (pozri napr. I. ÚS 41/02). K prieťahom pritom nedošlo iba v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale predovšetkým v dôsledku postupu súdu. V tejto súvislosti pritom ústavný súd už opakovane uviedol, že ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (pozri napr. I. ÚS 119/03).

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľke ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal okresnému súdu

podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prieťahov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka žiadala priznať finančné zadosťučinenie v sume 30 000 €, pričom pri *„určení výšky ujmy sťažovateľka vychádza najmä zo závažnosti vzniknutej ujmy, ktorá je daná neadekvátnou dĺžkou neefektívne vykonávaných úkonov Okresného súdu v dedičskom konaní“*.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľku. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky; na jednej strane najmä na neobyčajne zdĺhavé trvanie napadnutého konania a na druhej strane na korektné úsilie súdnej komisárky na skutočne pravidelné vykonávanie (i keď nie vždy efektívnych) procesných úkonov smerujúcich k ukončeniu napadnutého dedičského konania, a vzhľadom aj na skutkovú zložitost' veci považuje za primerané vo výške 4 000 €.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a spísanie sťažnosti z 29. októbra 2013 a písomné stanovisko k vyjadreniu okresného súdu z 19. januára 2015). Za dva úkony vykonané v roku 2013 patrí odmena v sume dvakrát po 130,16 € a režijný paušál v sume dvakrát po 7,81 € a za jeden úkon vykonaný v roku 2015 patrí odmena v sume 139,83 € a režijný paušál v sume 8,39 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú sumu 424,16 €, ku ktorej bolo treba pripočítať 20 % DPH, teda sumu 84,83 €, t. j. trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú celkove sumu 508,99 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľky rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. marca 2015